

MOTYFF: HANDLEIDING

Tine Hufkens
Dieter Vandelannoote
Dorien Frans

Oktober 2014

FLEMOsi HANDLEIDING

Handleiding: MOTYFF

TINE HUFKENS (§)
DIETER VANDELANNOOTE (§)
DORIEN FRANS (§)

Oktober 2014

www.flemosi.be/motyff

1 Algemene beschrijving

MOTYFF (**Modelling Typical Families in Flanders**) is een standaardsimulatiemodel dat het netto beschikbaar gezinsinkomen berekent voor een door de gebruiker zelf samengesteld gezin of individu. Concreet betekent dit dat de gebruiker zelf een gezin moet aanmaken (o.a. bepalen van het aantal gezinsleden en de socio-economische status van de verschillende gezinsleden) en dat het model dan achterliggend berekent hoeveel belastingen en sociale zekerheidsbijdragen dit gezin moet betalen, op welke uitkeringen ze recht heeft en wat hun uiteindelijke netto beschikbare gezinsinkomen zal zijn. De achterliggende structuur van MOTYFF (welke niet zichtbaar is voor de gebruiker) is gebaseerd op het Europese microsimulatiemodel EUROMOD (voor meer informatie zie <https://www.iser.essex.ac.uk/euromod>). EUROMOD is in se een microsimulatiemodel (dat werkt op basis van inputdata van een representatieve dataset zoals de Survey of Living and Income Conditions (SILC)), maar is evengoed geschikt als achterliggende motor van een standaardsimulatiemodel.

MOTYFF berekent op basis van sociaal-economische kenmerken van de gezinsleden het beschikbare inkomen voor en na een verandering. Enkele mogelijke voorbeelden ter illustratie: het gezinshoofd verliest zijn/haar job, de partner gaat na een periode van arbeidsongeschiktheid weer aan het werk; of een aanpassing in de tarieven van de inkomensbelasting of de bedragen van de kinderopvang. Om te beginnen moeten enkele demografische gegevens, informatie over de sociaal-economische status van de gezinsleden en informatie over hun loon of uitkeringen zorgvuldig ingevuld worden in de online-tool. Het is belangrijk de inputschermen die op elk gezinslid van toepassing zijn volledig in te vullen. Inputschermen die niet van toepassing zijn, moeten niet ingevuld worden. Het onvolledig invullen van de resultaten kan leiden tot foutieve resultaten. De resultaten worden weergegeven in een grafiek en in tabellen. Het instrument geeft de hoogte van het netto beschikbare gezinsinkomen weer, inclusief uitkeringen, in een bepaalde tewerkstelling- of uitkeringssituatie. MOTYFF berekent de hoogte van de uitkeringen ervan uitgaande dat aan alle toegankelijkheidsvoorwaarden voldaan is. Bijvoorbeeld: voor de werkloze die deeltijds gaat werken wordt een inkomensgarantie-uitkering berekend, onder de assumptie dat het gaat om onvrijwillig deeltijdse arbeid. Of nog: van personen met een inkomen dat lager is dan de grenzen bepaald in de wet op het Recht op Maatschappelijke Integratie wordt aangenomen dat ze leefloongerechtigd zijn, en dus voldoen aan alle bijkomende voorwaarden die een OCMW kan opleggen.

Naast het simuleren van het effect van een verandering in het gezin of een beleidsverandering is het mogelijk een pensioen te laten berekenen met behulp van de pensioenssimulator. De pensioenssimulator werkt onafhankelijk van de andere simulaties. Uitleg over de pensioenssimulator, de werking en assumpties van het instrument is terug te vinden in de helpvensters en de afzonderlijke handleiding voor PENSIM (zie www.flemosi.be).

Momenteel (september 2014) doet MOTYFF simulaties voor 1 jaar, namelijk 2012. Net als in EUROMOD wordt er gekeken naar de regelgeving in het midden van het jaar, met name deze geldig op 30 juni 2012. Belastingen worden berekend op basis van de regelgeving geldig voor aanslagjaar 2013, inkomsten 2012.

2 Opbouw van het model

In een eerste stap maakt de gebruiker een gezin aan. Hierbij kiest hij het aantal volwassenen (maximum 3) en het aantal kinderen (maximum 6) aanwezig in het gezin. De gebruiker heeft de mogelijkheid om een aangemaakt gezin op te slaan en bij een volgende sessie terug op te laden. Voor elke volwassene in het huishouden moeten een aantal **persoonskenmerken** ingevuld worden (o.a. leeftijd, geslacht, burgerlijke staat), alsook de socio-economische status. De gebruiker heeft hierbij zes opties: werknemer, gepensioneerde, werkloze, zieke of gehandicapte, inactieve, student.

Indien de gebruiker aangeeft dat de persoon een **werknemer** is, dan dient hij extra informatie over deze tewerkstelling in te geven. Concreet geeft hij het aantal gewerkte uren aan, alsook het theoretisch aantal uren bij een voltijdse tewerkstelling. Daarnaast geeft hij de hoogte van het brutoloon in. Dit kan op verschillende manieren: als % van het gemiddelde loon, als % van het minimumloon, het brutoloon in euro per maand of in euro per uur. Het gemiddelde brutoloon voor een voltijdse tewerkstelling in 2012 is berekend op basis van SILC gegevens en bedraagt 3.282 euro per maand. Het bruto minimumloon voor een voltijdse tewerkstelling is gebaseerd op het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen (GGMMI) voor een 22 jarige met 1 jaar anciënniteit en bedraagt 1.529 euro per maand in 2012. Op basis van dit bedrag berekent MOTYFF de eindejaarspremie, het enkelvoudig vakantiegeld en het dubbel vakantiegeld. Wanneer een gebruiker zijn/haar brutoloon ingeeft, zal MOTYFF op basis van dit bedrag de eindejaarspremie en het enkel en dubbel vakantiegeld berekenen. Verder geeft de gebruiker aan of de werknemer een arbeider of een bediende is. Tot slot kan hij aangeven of de tewerkstelling specifieke kenmerken heeft, met name: (i.) de job is een onvrijwillige deeltijdse betrekking na werkloosheid; ii) de job wordt uitgevoerd in het kader van toegelaten arbeid na een ziekte; iii) de job wordt uitgevoerd in een beschermde werkplaats als doelgroep medewerker; iiiii) het een tewerkstelling is na een leefloon met toepassing van de vrijstelling socio-professionele integratie. De eerste optie verwijst naar de combinatie van een inkomen uit arbeid met een inkomensgarantie-uitkering. De voorwaarden van een inkomensgarantie zijn terug te vinden op de website van de RVAⁱ. Bij het aanvinken van de tweede optie, veronderstelt MOTYFF dat deze persoon vanuit een ziekte of invaliditeitsuitkering weer aan het werk gaat en hiervoor toelating krijgt van de adviserend geneesheer. Meer informatie over de voorwaarden van het cumuleren van beroepsinkomsten met een ziekte- of invaliditeitsuitkering is terug te vinden op de website van het RIZIVⁱⁱ. Wanneer iemand aanvinkt een job uit te oefenen als doelgroep medewerker, veronderstelt MOTYFF eveneens dat hij/zij hiervoor toestemming heeft van de geneesheer. Voor hen wordt voor een voltijdse tewerkstelling het systeem met gedeeltelijk behoud van de uitkering toegepast. De laatste optie verwijst naar de mogelijkheid om bepaalde inkomens vrij te stellen voor de middelentoets die gehanteerd wordt bij de berekening van het leefloon (De Vil en Van Mechelen, 2011ⁱⁱⁱ).

Als de gebruiker aangeeft dat de persoon een **gepensioneerde** is, dan dient de hoogte van het bruto pensioen (in euro per maand) te worden ingevuld. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen een rustpensioen, een overlevingspensioen en een privaat pensioen. Achterliggend zal het model de hoogte van de te betalen sociale zekerheidsbijdragen en belastingen op dit pensioen berekenen.

Indien de persoon een **werkloze** is, dan kan de gebruiker drie verschillende types uitkeringen invullen: de gewone werkloosheidsuitkering (zie RVA^{iv}), werkloosheid met anciënniteitstoeslag (zie

RVA^v) en de inkomensgarantie-uitkering (zie RVA^{vi}). Hij dient verder de werkloosheidsduur, het aantal gewerkte jaren sinds de vorige tewerkstelling en het totaal aantal gewerkte jaren in te vullen. Daarnaast geeft hij aan of de persoon recht heeft op een minimum- of een maximumuitkering, of hij kan zelf de hoogte van de bruto werkloosheidsuitkering invullen (per dag of per maand). De gebruiker kan er ook voor kiezen om de hoogte van de uitkering te laten berekenen op basis van het loon in de vorige tewerkstelling. Indien er voor deze laatste optie wordt gekozen dan moet er extra informatie gegeven worden over de vorige job (met name de hoogte van het brutoloon en het aantal gewerkte uren per week).

Indien de persoon **ziek of invalide** is, dan dient de gebruiker aan te geven of deze persoon recht heeft op een ziekte uitkering (in de periode van primaire arbeidsongeschiktheid of invaliditeit). Indien het om primaire arbeidsongeschiktheid gaat, dan moet aangegeven worden hoe lang deze persoon al arbeidsongeschikt is (minder of meer dan 6 maanden). Verder dient de gebruiker aan te geven of de persoon recht heeft op een minimum- of een maximumuitkering, hij kan zelf de hoogte van de bruto uitkering invullen (per dag of per maand) of hij kan kiezen om de hoogte van de uitkering te laten berekenen op basis van het vorige loon. In dat laatste geval dient er, net zoals bij de berekening van de werkloosheidsuitkering, extra informatie gegeven te worden over de vorige job.

Indien de persoon recht heeft op een tegemoetkomingen voor **gehandicapten**, dan dient de gebruiker aan te geven of het gaat over een inkomensvervangende tegemoetkoming, een integratietegemoetkoming of een vergoeding voor hulp van derden. Een combinatie van deze uitkeringen is ook mogelijk. Indien gekozen wordt voor een integratietegemoetkoming dan dient de categorie (1 t.e.m. 5) waarop de persoon recht heeft te worden aangeduid. Deze categorie is afhankelijk van diens graad van zelfredzaamheid (zie FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap^{vii}).

Tot slot kan de gebruiker een aantal **andere inkomensbronnen** aangeven waarop de gebruiker maandelijks of jaarlijks recht heeft. We denken hierbij onder meer aan (betaalde of ontvangen) alimentatie, uitkering bij moederschaps- of vaderschapsverlof, inkomsten uit kapitaal, enz. Met deze extra inkomsten houdt het achterliggende model rekening bij de berekening van het netto beschikbaar gezinsinkomen.

Ook voor de **kinderen** in het gezin dienen een aantal gegevens ingevuld te worden. Dit zijn eerst een aantal persoonskenmerken (o.a. leeftijd, geslacht, heeft het kind een handicap, is er co-ouderschap). Daarnaast dient het type onderwijs (kleuterschool, lagere school, enz.) te worden aangeduid. Voor de studenten hoger onderwijs dient extra ingevuld te worden of de student pendelt of op kot zit. Dit is van belang voor de bepaling van de hoogte van de studietoelagen. Om de hoogte van eventuele kinderopvangkosten te kunnen berekenen dient de gebruiker het type kinderopvang te selecteren (informele opvang, voorschoolse gesubsidieerde kinderopvang, voorschoolse private kinderopvang of buitenschoolse kinderopvang). De informele opvang wordt verondersteld gratis te zijn. Voor de private kinderopvang dient de gebruiker het aantal opvangdagen per maand en de kostprijs per dag in te vullen. Ook voor de gesubsidieerde kinderopvang (zowel voorschools als buitenschools) is dit mogelijk. De gebruiker kan er echter ook voor kiezen om MOTYFF de kostprijs van gesubsidieerde kinderopvang te laten berekenen op basis van het arbeidsinkomen en het aantal gewerkte uren van

de ouders. De kostprijs wordt dan in detail berekend volgens de tariefstructuur van Kind en Gezin¹. We maken hierbij de veronderstelling dat er enkel opvang nodig is wanneer beide ouders aan het werk zijn. Wanneer dus 1 van beide ouders niet werkt, dan is er geen formele opvang nodig. Wanneer 1 van beide ouders halftijds werkt, dan is er halftijdse formele opvang nodig.

Nadat de gebruiker bovenstaande informatie heeft ingevuld, dient hij aan te geven of hij de impact wil zien van of een beleidswijziging of een wijziging binnen het gezin. Als hij kiest voor een beleidswijziging, dan wordt er gekeken naar de impact op het netto beschikbaar gezinsinkomen van een wijziging in 1 van 6 mogelijke beleidsdomeinen. Concreet gaat het over een wijziging in de personenbelasting (bv. aan de hoogte van de belastingschalen of de hoogte van het basis vrijgesteld inkomen), de onroerende voorheffing, de hoogte van het leefloon, de kinderbijslag, de kinderopvang of de studietoelagen. De gebruiker heeft hierbij de mogelijkheid om per beleidsdomein een aantal parameters te wijzigen. Als de gebruiker kiest voor een verandering binnen het gezin, dan heeft hij drie opties: hij kan ofwel een persoon verwijderen uit het gezin, hij kan een persoon toevoegen aan het gezin of hij kan een wijziging doorvoeren bij 1 zelfgekozen persoon in het gezin. Dit kan zowel in de persoonskenmerken zijn (bv. persoon trouwt) als in de socio-economische kenmerken (bv. persoon wordt werkloos).

Na het ingeven van deze informatie is MOTYFF klaar om het maandelijkse netto beschikbare gezinsinkomen te berekenen. Dit zowel voor de initiële situatie als voor de nieuwe situatie (na een beleidswijziging of wijziging binnen het gezin). Deze complexe berekening vindt plaats in het achterliggende model EUROMOD. De gebruiker komt hiermee niet in contact, waardoor ook gebruikers met een beperkte kennis van de sociale en fiscale wetgeving gebruik kunnen maken. Een introductie of stapsgewijze instructies zijn echter aangeraden voor een vlotte bediening en goede interpretatie van de resultaten van MOTYFF. De verschillende inkomenselementen die MOTYFF meeneemt bij de berekening van het maandelijkse netto beschikbare gezinsinkomen zijn samengevat in tabel 1.

Tabel 1: Overzicht van de inkomenselementen bij de berekening van het maandelijkse netto beschikbaar gezinsinkomen in MOTYFF.

+ Inkomen uit arbeid (als werknemer of zelfstandige, inclusief dubbelvakantiegeld en eindjaarspremie) (S)
+ Werkloosheidsuitkering (S)
+ Leefloon (S)

¹ We simuleren dus de kostprijs van formele kinderopvang zoals geldig in Vlaanderen. Wallonië heeft een eigen tariefstructuur, waardoor de simulaties die in MOTYFF gedaan worden betreffende formele kinderopvang enkel representatief zijn voor Vlaanderen. Zo ligt de kostprijs van formele kinderopvang in Wallonië iets hoger dan in Vlaanderen (Bogaerts, 2008; Frans, D. et al., 2014).

+ Ziekte- of invaliditeitsuitkering (S)
+ Inkomensvervangende tegemoetkoming (S)
+ Integratietegemoetkoming (S)
+ Pensioen (rustpensioen, overlevingspensioen of privaat pensioen)
+ Andere uitkeringen (o.a. alimentatie, ouderschapsverlof)
+ Andere inkomsten (o.a. inkomsten uit kapitaal of investeringen)
+ Andere uitgaven (o.a. betaalde alimentatie)
- Sociale zekerheidsbijdragen (S)
+ werkbonus (S)
- Personenbelasting (S)
- Bijzondere bijdrage sociale zekerheid (S)
- Bijdrage Vlaamse Zorgverzekering (S)
+ Kinderbijslagen ² (S)
- Kinderopvangkosten (S)
+ School- en studietoelagen (S)

Noot: S: gesimuleerde inkomenscomponenten. Indien MOTYFF correct ingevuld wordt, kunnen deze inkomenscomponenten door MOTYFF berekend worden. De inkomsten en uitgaven zonder (S) kunnen niet gesimuleerd worden in MOTYFF. Deze inkomenscomponenten worden echter wel correct meegenomen bij de berekening van het netto beschikbare gezinsinkomen wanneer de bruto bedragen worden ingevuld.

Indien de gebruiker aangeeft dat de persoon recht heeft op een bepaalde uitkering, dan gaan we ervan uit dat deze persoon effectief voldoet aan de specifieke voorwaarden om deze te verkrijgen (bv. beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt bij een werkloosheidsuitkering). Als de (hoogte van de) ontvangen uitkering afhankelijk is van bepaalde inkomensgrenzen, dan controleert MOTYFF wel of hieraan wordt voldaan. Indien niet, dan zal de uitkering niet meegenomen worden in de berekening van het netto gezinsinkomen. Er wordt steeds nagegaan of het gezin recht heeft op een leefloon. Indien zo, dan zal het leefloon meegenomen worden in de berekening van het netto gezinsinkomen. Met een mogelijke non take-up van uitkeringen houden we dus geen rekening. Bij de berekening van de hoogte van de studietoelagen wordt er geen rekening gehouden met het kadastraal inkomen van een eventuele tweede woning. Een tekortkoming van het model is dat we de kosten (rekening houdend met mogelijke sociale tarieven) van onder meer gas, elektriciteit, gezondheidszorg en woon-werkverkeer niet meenemen in de berekening van het netto beschikbaar gezinsinkomen. De

² Bij de kinderbijslagen wordt ook de eventueel ontvangen geboortepremie en schoolpremie opgeteld.

enige kost die wel wordt meegenomen is deze van kinderopvang en betaalde alimentatie indien dit ingegeven wordt in MOTYFF (*scherm andere inkomsten*).

Als resultaat krijgt de gebruiker een overzicht van de hoogte van de verschillende inkomenscomponenten die samen het maandelijks netto beschikbare gezinsinkomen bepalen (in tabelvorm en in een grafiek, zowel voor de initiële als de nieuwe situatie). Daarnaast wordt in een afzonderlijke tabel aangegeven of het gezin recht heeft op het OMNIO statuut, verhoogde tegemoetkoming of de tegemoetkoming voor hulp van derden. Ook de hoogte van de maximumfactuur voor medische kosten die voor het gezin geldt wordt weergegeven. Verder heeft de gebruiker de mogelijkheid om netto inkomens over een bredere reeks van bruto lonen of uitkeringen te berekenen. Indien een persoon in het gezin een werknemer is, dan kan de gebruiker zijn gewerkte uren of de hoogte van zijn brutoloon stapsgewijs doen toenemen. Grafisch wordt dan de hoogte van het netto beschikbare gezinsinkomen weergegeven voor elk van deze stappen. Op deze manier krijgt de gebruiker inzicht in de financiële meerwaarde van een aantal tewerkstellingsituaties. Dezelfde functie kan gebruikt worden om de degressiviteit van de werkloosheidsuitkeringen doorheen de tijd na te gaan. Grafisch wordt dan een overzicht gegeven van het netto beschikbaar gezinsinkomen voor verschillende werkloosheidsperiodes.

3 Assumpties en aandachtspunten

Om het model gebruiksvriendelijk te maken, werden achterliggend heel wat assumpties gemaakt. Om de resultaten van een simulatie correct te interpreteren is het noodzakelijk deze assumpties in overweging te nemen. Het correct simuleren van uitkeringen, tegemoetkomingen, persoonsbelastingen, kinderbijslagen, kinderopvang en sociale zekerheidsbedragen is afhankelijk van de nauwkeurigheid waarmee de webtool werd ingevuld. In overeenstemming met de opbouw van MOTYFF bespreken we daarom hieronder de assumpties en de aandachtspunten die relevant zijn voor een goed begrip van het model.

3.1 De gezinsleden

Een gezin bestaat uit maximaal drie volwassene en zes kinderen. De kinderen in het gezin worden steeds gezien als kinderen ten laste. Een inwonend kind dat werkt, moet ingegeven worden als een volwassene. In de variabele 'relatie tot andere leden van het gezin' kan aangeduid worden dat dit een kind van de andere volwassene(n) in het gezin is. Een gezin bestaat uit minimaal één volwassene.

3.2 Persoonskenmerken

De leeftijd van een volwassene is voor de berekening van uitkeringen of het loon niet van belang. Wel is het van belang dat een volwassene ouder is dan 18 jaar. Wanneer bijvoorbeeld 0 wordt ingevuld zal het achterliggende programma problemen ondervinden bij de berekening van de kinderbijslag.

De variabele 'gehandicapt' op het scherm persoonskenmerken verwijst naar de erkenning van een handicap. Dit is een attest dat kan worden verkregen via de Directie Generaal Personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid. De evaluatie van een handicap gebeurt door een arts^{viii}. Deze variabele dient enkel aangevinkt te worden wanneer de persoon beschikt over dit attest. De variabele moet niet aangevinkt worden wanneer iemand een invaliditeitsuitkering ontvangt voor een langdurige ziekte, maar geen erkende handicap heeft.

De variabele 'relatie tot andere leden van het gezin, indien niet het hoofd of de partner van het hoofd van het gezin' moet enkel ingevuld worden wanneer de volwassene in het gezin geen partners zijn en/of niet de ouder van het kind/ de kinderen in het gezin. De variabele is bedoeld ter verduidelijking van meer complexe gezinssituaties met bijvoorbeeld een inwonende grootouder of een inwonend kind dat niet meer ten laste is. In gezinnen met een alleenstaande ouder, een koppel met kinderen, een alleenstaande zonder kinderen of een koppel zonder kinderen, moet deze variabele niet ingevuld worden.

3.3 Sociaal-economische status

Bij de sociaale-conomische status moeten zowel de status als de uitkering(en) worden aangevinkt. Beide worden apart bevraagd om de combinatie van uitkering of de combinatie van een uitkering met een inkomen uit arbeid mogelijk te maken. Wanneer iemand zowel een inkomen uit arbeid ontvangt als een uitkering, moet bij economische status 'werknemer' worden aangevinkt en bij uitkeringen de bijkomende uitkering waar hij/zij recht op heeft. Enkel het leefloon wordt automatisch gesimuleerd wanneer iemand hier aanspraak op zou kunnen maken.

3.4 Jobkenmerken

Voor de berekening van het tewerkstellingspercentage wordt gekeken naar het aantal gewerkte uren in vergelijking met het aantal gewerkte uren van een voltijdse werknemer. De gebruiker kan opteren om zelf een bruto maandloon of brutoloon in te geven of de berekeningen te laten baseren op het gemiddelde loon of het minimumloon. Het gemiddelde loon is gebaseerd op statistieken van ADSEI^{ix}. Voor het minimumloon hanteren we het gewaarborgd gemiddeld minimum maandinkomen volgens de nationale arbeidsraad^x. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen arbeiders en bedienden en bij de berekening van het inkomen wordt op basis van het ingevoerde brutoloon het enkelvoudig vakantiegeld, dubbel vakantiegeld en de eindejaarspremie berekend.

Bij een combinatie van een inkomen uit arbeid met een uitkering (werkloosheid of ziekte/invaliditeit), dient aangevinkt te worden of de tewerkstelling een onvrijwillige deeltijdse betrekking na werkloosheid is, een tewerkstelling in het kader van progressieve tewerkstelling na ziekte en dus toegelaten door een geneesheer, een tewerkstelling in een beschermde werkplaats, eveneens goedgekeurd door een geneesheer of een tewerkstelling na een leefloon en met toepassing van de vrijstelling voor socio-professionele integratie.

Voor kinderen kan in MOTYFF geen inkomen of informatie met betrekking tot de tewerkstellingssituatie ingegeven worden.

3.5 Werkloosheid

Er wordt bij de berekening van de werkloosheidsuitkering rekening gehouden met het type werkloosheidsuitkering, de duur van de werkloosheid, het aantal gewerkte jaren sinds de vorige werkloosheidsperiode en het totale aantal gewerkte jaren. Wanneer de informatie met betrekking tot de hoogte van de werkloosheidsuitkering niet ingevuld is, wordt de werkloosheid berekend op basis van het minimum gewaarborgd inkomen.

Bij de simulatie van een transitie van werk naar werkloosheid met een werkloosheidsuitkering moet informatie over de hoogte van de uitkering of het vorige loon niet ingegeven worden. MOTYFF baseert zich in dit geval op de gegevens ingegeven in de initiële situatie.

3.6 Ziekte en invaliditeit

Voor de berekening van een uitkering voor ziekte en invaliditeit dient de periode van arbeidsongeschiktheid en de soort uitkering te worden aangevinkt. MOTYFF berekent de minimum- en maximumuitkeringen op basis van informatie over de gezinssamenstelling en de duur van de arbeidsongeschiktheid. Wanneer de gebruiker ervoor kiest de uitkering per dag of per maand in te vullen, berekent MOTYFF het netto maandbedrag voor de arbeidsongeschiktheid. De gebruiker kan er ook voor kiezen de uitkering op basis van de vorige job te laten berekenen. In dit geval moet de gebruiker voldoende informatie ingeven over de vorige job.

Bij de simulatie van een transitie van werk naar een ziekte met een ziekte- of invaliditeitsuitkering moet informatie over de hoogte van de uitkering of het vorige loon niet ingegeven worden. MOTYFF baseert zich in dit geval op de gegevens ingegeven in de initiële situatie.

3.7 Tegemoetkomingen voor personen met een handicap

In het scherm tegemoetkomingen dient de gebruiker aan te vinken of men al dan niet recht heeft op een inkomensvervangende tegemoetkoming (IVT) of een integratietegemoetkoming (IT). MOTYFF berekent de hoogte van de IVT of IT op basis van informatie over persoonskenmerken, de gezinssamenstelling en de inkomsten van het gezin. Wanneer iemand recht heeft op een vergoeding voor hulp van derden kan de variabele 'Ontvangt een vergoeding voor hulp van derden' aangevinkt worden. Indien dit wordt aangevinkt zal in de resultaten worden weergegeven of deze persoon na de transitie nog steeds recht heeft op deze vergoeding.

3.8 Leefloon

Voor het leefloon is naast de samenstelling van het gezin en enkele persoonskenmerken geen extra informatie noodzakelijk. Het leefloon wordt berekend op basis van de samenstelling van het gezin en de bestaansmiddelen van het gezin die ingegeven werden in de webtool en die opgenomen zijn in de regelgeving van het leefloon. Inkomens van kinderen ten laste kunnen niet worden ingegeven in de webtool en worden dus niet meegenomen bij de berekening van de bestaansmiddelen van een gezin.

Meerderjarige kinderen in het gezin worden gezien als samenwonend met hun ouder(s). In het geval van een alleenstaande ouder met een meerderjarig kind zal zowel de ouder als het kind een leefloon ontvangen voor een samenwonende. Indien er een minderjarig kind in het gezin aanwezig is, zal de ouder een leefloon voor een persoon met gezinslast ontvangen. Door de discretionaire ruimte van O.C.M.W.'s zijn hier verschillen mogelijk tussen de O.C.M.W.'s.

3.9 Andere inkomsten

Informatie over andere inkomsten is niet verplicht, maar kan de simulaties verfijnen. MOTYFF behandelt de inkomsten uit pensioenen en de inkomens van zelfstandigen als bruto inkomens. Voor inkomens uit bijkomende uitkeringen wordt de sociale zekerheidsbijdrage berekend. De andere inkomsten en uitgaven worden rechtstreeks opgenomen bij de berekening van het netto beschikbare gezinsinkomen en de personenbelasting.

3.10 Kinderopvang

Per kind kan gekozen worden voor de soort kinderopvang waarvan het kind gebruik maakt. Afhankelijk van de soort kinderopvang wordt met andere factoren rekening gehouden.

Wanneer iemand kiest voor informele kinderopvang wordt er geen kost gesimuleerd voor kinderopvang. Als iemand kiest voor gesubsidieerde kinderopvang kan de gebruiker ervoor kiezen om MOTYFF de kost van kinderopvang te laten berekenen en geen bedrag of aantal dagen in te vullen. Dit is mogelijk wanneer beide ouders werken of in het geval van een werkende alleenstaande ouder. Het aantal dagen kinderopvang wordt dan berekend op basis van het aantal gewerkte uren van de ouder(s). Wanneer een ouder niet voltijds werkt of een uitkering heeft, zal er minder of geen kinderopvang berekend worden door MOTYFF. Om te vermijden dat MOTYFF te weinig dagen kinderopvang berekent is het mogelijk het aantal dagen kinderopvang in te vullen en kost voor kinderopvang door MOTYFF te laten berekenen op basis van het gezinsinkomen³. Het is ook mogelijk zowel het aantal opvangdagen als het dagbedrag in te vullen en de totale kost door MOTYFF te laten berekenen.

Een andere mogelijkheid is de voorschoolse private kinderopvang. Wanneer de gebruiker deze keuze aanvinkt moet het aantal opvangdagen per maand en het bedrag per dag worden ingevuld.

De laatste optie is de buitenschoolse opvang. Hier kan men ervoor kiezen MOTYFF het aantal opvangdagen en het dagbedrag zelf te laten berekenen of om deze informatie zelf in te vullen. Wanneer men kiest voor de optie 'Laat MOTYFF kinderopvangkost ramen op basis van inkomen en arbeidsduur', geldt dezelfde opmerking als bij de gesubsidieerde kindervang.⁴

3.11 Kinderbijslag

---

³ Voor meer informatie over de onderliggende assumpties zie [technische nota](#).

⁴ Voor meer informatie over de onderliggende assumpties zie [technische nota](#).

De kinderbijslag wordt berekend volgens de regelgeving van de verschillende stelsels van kinderbijslag. Wezen hebben recht op de kinderbijslag voor wezen. Wanneer een kind wees is, houdt MOTYFF hier rekening mee in de berekening van kinderbijslag. Veranderingen in het gezin die het recht op wezenbijslag doen vervallen, bijvoorbeeld wanneer een de overlevende ouder hertrouwt, worden niet automatisch opgenomen in de berekening van de kinderbijslag.

3.12 Studietoelage

De webtool van MOTYFF laat enkel toe studenten of leerlingen ten laste in te geven. De studietoelagen die worden berekend zijn dus steeds bedragen voor leerlingen of studenten ten laste. Er kunnen geen inkomens voor kinderen worden ingegeven, dus hiermee wordt momenteel geen rekening gehouden bij de berekening van de studietoelage. Met het kadastraal inkomen vreemd gebruik wordt bij de berekening van de studietoelagen geen rekening gehouden.

3.13 Een verandering in het gezin

3.13.1 Een gezinslid toevoegen

Het toevoegen van een gezinslid kan tot maximum drie volwassenen en zes kinderen. Het toevoegen van een vierde volwassenen of een zevende kind is niet mogelijk.

3.13.2 Een gezinslid verwijderen

Elk gezinslid kan verwijderd worden uit het gezin, behoudens het volwassen gezinslid in gezinnen waar er slecht één volwassene aanwezig is.

3.13.3 De informatie over een gezinslid wijzigen

Per simulatie kan maximaal één persoon aangepast worden. Wanneer een verandering van de sociaal-economische status gevolgen heeft voor de kenmerken van een andere persoon in het gezin moet dit in twee keer gesimuleerd worden. (Bijvoorbeeld een werkloze ouder vindt werk. In de oorspronkelijke situatie is geen kinderopvang nodig, de werkloze ouder was immers thuis en kon voor het kind zorgen. In de nieuwe situatie is kinderopvang voor het kind echter wel nodig omdat beide ouders nu aan het werk zijn. In de eerste simulatie gaat de ouder van werkloos naar werkend. In deze stap kunnen enkel de karakteristieken van de ouder worden aangepast, niet de hoeveelheid gebruikte kinderopvang. In de tweede simulatie past de gebruiker het gebruik van kinderopvang aan (oorspronkelijke situatie: geen kinderopvang; nieuwe situatie: formele opvang, al dan niet gesubsidieerd). Bij de berekening van uitkeringen of voordelen wordt wel steeds rekening gehouden met het inkomen en de economische status van de partner, zowel in de initiële situatie als in de situatie na de transitie.

3.14 Een beleidswijziging simuleren

De beleidswijzigingen die mogelijk zijn in MOTYFF situeren zich op verschillende beleidsterreinen. In de inkomensbelasting kunnen onder andere de belastingvoet en de belastingschalen worden aangepast, maar ook het vrijgesteld inkomen, de hoogte van het huwelijksquotiënt, of de

verschillende belastingskredieten die van toepassing zijn in het Belgische belastingsstelsel. Het is ook mogelijk om de jobkorting terug in te voeren. Daarnaast kan de onroerende voorheffing worden aangepast, alsook de bedragen van het leefloon, de kinderbijslag, de kinderopvang en de school- en studietoelagen.

3.15 Resultaten

Het resultaat van de simulatie wordt weergegeven als het netto beschikbare inkomen in de oorspronkelijke situatie en in de nieuwe situatie (na een wijziging in het gezin of het beleid). Het resultaat wordt visueel voorgesteld in een grafiek. De bedragen van het brutoloon, eventuele uitkeringen, sociale zekerheidsbijdragen en belastingen worden weergegeven in een tabel. Het brutoloon dat hier wordt weergegeven is het totale bruto jaarloon gedeeld door 12. Het totale bruto jaarloon bestaat uit 11 maanden het zuiver bruto maandloon, het enkelvoudig vakantiegeld, het dubbel vakantiegeld en de eindejaarspremie. In een tweede tabel worden de fiscale en parafiscale lasten getoond en de verandering van het inkomen. Een derde tabel toont het recht op OMNIO, de verhoogde tegemoetkoming en het bedrag om in aanmerking te komen voor de maximumfactuur voor het gesimuleerde gezin.

Voor een gebruiksaanwijzing bij het invullen van de webtool zie <http://www.flemosi.be/easycms/MOTYFF>.

ⁱ Voorwaarden inkomensgarantie uitkering,

http://www.rva.be/frames/frameset.aspx?Path=D_opdracht_PT/&Items=2&Language=NL

ⁱⁱ Website RIZIV, http://www.riziv.fgov.be/citizen/nl/allowances/PROTH_6_6_1.htm

ⁱⁱⁱ De Vil, G. en Van Mechelen, N. (2011), Het leefloon en alternatieven voor de sociaalprofessionele integratievrijstelling in de berekening van het inkomen, Koning Boudewijnstichting, Brussel.

^{iv} Website RVA, werkloosheidsuitkering,

http://www.rva.be/frames/frameset.aspx?Path=D_opdracht_VW/Regl/&Language=NL&Items=1/2

^v Website RVA, werkloosheidsuitkering met anciënniteittoeslag,

http://www.rva.be/D_documentation/Definities/TxtNL-07.htm

^{vi} Website RVA, inkomensgarantieuitkering,

http://www.rva.be/frames/frameset.aspx?Path=D_opdracht_PT/&Items=2&Language=NL

^{vii} FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Personen met een handicap,

<http://www.handicap.fgov.be/nl/taxonomy/term/1/home>

^{viii} Vaststelling door arts, <http://www.handicap.fgov.be/nl/taxonomy/term/4/home>

^{ix} ADSEI, http://statbel.fgov.be/nl/statistieken/cijfers/arbeid_leven/lonen/maandloon/

^x GGMMI bepaald door de Nationale Arbeidraad,

http://www.faofat.fgov.be/site_nl/professionnel/remuneration/rmmmng/documents/2012074_RMMG.pdf